

فلسفہ احکامات در تفسیر بستم

مری وارنوک

ترجمہ: ابوالقاسم فنائی
مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی
پڑھو شکرہ فلسفہ و کلام اسلامی

پوشش کی کتاب

فهرست اجمالی

۳۱	سخنی با خواننده
۳۳	پیش‌گفتار مترجم
۴۱	پیش‌گفتار طبع سوم
۴۳	پیش‌گفتار طبع اول
۴۵	فصل اول: فلسفه اخلاق مور
۸۱	فصل دوم: شهودگرایی
۱۰۳	فصل سوم: احساس‌گرایی
۱۳۹	فصل چهارم: در پی احساس‌گرایی
۱۶۱	فصل پنجم: روان‌شناسی اخلاق
۱۸۱	فصل ششم: اگزستانسیالیسم: ژان پل سارتر
۲۱۵	فصل هفتم: نتیجه‌گیری
۲۲۲	تکمله سال ۱۹۷۷
۲۳۵	یادداشت‌ها
۲۳۵	یادداشت‌های فصل اول
۲۵۳	یادداشت‌های فصل دوم
۲۸۱	یادداشت‌های فصل سوم

۳۱۵	یادداشت‌های فصل چهارم
۳۳۷	یادداشت‌های فصل پنجم
۳۴۹	یادداشت‌های فصل ششم
۳۵۳	یادداشت‌های فصل هفتم
۳۵۹	دیدگاه‌های مترجم در پاره‌ای از مسائل فلسفه اخلاق

فهرست تفصیلی

۳۱	..... سخنی با خواننده
۳۳	..... پیش‌گفتار مترجم
۳۳	..... ۱. اخلاق توصیفی
۳۳	..... ۲. اخلاق هنجاری
۳۵	..... ۳. فلسفه اخلاق
۳۸	..... - سخنی درباره کتاب حاضر
۳۹	..... - سخنی درباره ترجمه
۴۰	..... - یاد و سپاس
۴۱	..... پیش‌گفتار طبع سوم
۴۳	..... پیش‌گفتار طبع اول

فصل اول: فلسفه اخلاق مور

۴۵	..... فلسفه اخلاق انگلیسی در قرن نوزدهم
۴۶	..... انقلاب مور در فلسفه اخلاق در آغاز قرن بیستم
۴۷	..... مسائل اساسی فلسفه اخلاق از نظر مور
۴۷	..... شهودگرایی مور در درک خوبی و بدی

۴۸	.....	نفع‌گرایی مور در درک باید و نباید
۴۸	.....	بدهات مفهوم خوبی و تبیین مغالطه طبیعت‌گرایان
۴۹	.....	خطای فیلسوفان اخلاق در فهم مغالطه طبیعت‌گرایان
۴۹	.....	معنای سؤال «خوب چیست»
۵۰	.....	نادرستی تعریف خوبی از نظر مور
۵۱	.....	بدهات مفهوم خوبی از نظر مور
۵۲	.....	بساطت و تعریف‌ناپذیری خوبی از نظر مور
۵۲	.....	تمایز خوبی از سایر اوصاف اشیاء خوب
۵۳	.....	امکان شناخت اشیاء خوب از نظر مور
۵۳	.....	اهداف اصلی مور در فلسفه اخلاق
۵۴	.....	استدلال مور درباره بدهات و تعریف‌ناپذیری خوبی
۵۴	.....	اثبات نادرستی تعریف خوبی از سوی مور
۵۵	.....	نقد استدلال مور درباره تعریف‌ناپذیری خوبی
۵۶	.....	اثبات معناداری خوبی توسط مور
۵۶	.....	تطبیق مغالطه طبیعت‌گرایان بر مکاتب اخلاق
۵۷	.....	نقد مور بر طبیعت‌گرایی در اخلاق
۵۷	.....	نقد مور بر لذت‌گرایی در اخلاق
۵۸	.....	بدهات پاره‌ای از گزاره‌های اخلاقی از دیدگاه میل
۵۸	.....	مواضع موافقت و مخالفت مور و میل در فلسفه اخلاق
۵۹	.....	برداشت نادرست مور از دیدگاه میل درباره خوبی
۶۰	.....	نادرستی فهم فیلسوفان اخلاق از نقد مور به میل
۶۱	.....	یکسانی روش هیوم، میل و مور در اثبات خوبی‌ها
۶۱	.....	دفاع از میل در برابر نقد مور
۶۲	.....	نادرستی فهم فیلسوفان اخلاق از نقد مور به میل
۶۲	.....	چکیده نقد مور بر لذت‌گرایی

۶۲	تفسیر درست مغالطه طبیعت‌گرایان
۶۳	چکیده نقد مور بر طبیعت‌گرایی
۶۳	ابهام تعریف «طبیعی» و «غیرطبیعی» در سخنان مور
۶۴	معیار تفکیک اوصاف طبیعی و غیر طبیعی
۶۴	برداشت نادرست فیلسوفان اخلاق از نظریات مور
۶۵	استدلال میل در توجیه لذت‌گرایی
۶۵	نقد مور از لذت‌گرایی میل
۶۶	نادرستی نقد مور از لذت‌گرایی
۶۷	نقد دوم مور بر لذت‌گرایی
۶۷	ابهام دیدگاه‌های میل و مور درباره لذت
۶۸	مغالطه طبیعت‌گرایان در باب دیدگاه‌های متافیزیکی در اخلاق
۶۸	منشأ خطای دیدگاه‌های متافیزیکی در اخلاق
۶۹	تبیین دیدگاه مور درباره نحوه وجود خوبی
۷۰	رابطه متافیزیک و فلسفه اخلاق از نظر مور
۷۰	نقد نظریه مور در باب رابطه مابعدالطبیعه و فلسفه اخلاق
۷۱	انواع مکاتب مابعدالطبیعی در فلسفه اخلاق
۷۱	نحوه وجود اوصاف و محمولات از نظر مور
۷۲	خطای معرفت‌شناسانه پاره‌ای از فیلسوفان در فلسفه اخلاق
۷۳	نقد فلسفه اخلاق مابعدالطبیعی
۷۳	نقد فلسفه اخلاق اسپینوزا
۷۴	ارزیابی دعاوی مور درباره دیدگاه‌های مابعدالطبیعی در فلسفه اخلاق
۷۴	سهم مثبت مور در فلسفه اخلاق
۷۵	نظریه مور در باب الزام اخلاقی و بایدها و نبایدها
۷۵	موافقت مور با نفع‌گرایان در باب باید و نباید و قواعد عام اخلاقی
۷۶	تعارض اصول اخلاقی و راه حل آن

۷۶	موافقت مور با نفع‌گرایان در مورد حفظ اصول عام اخلاقی
۷۷	واقع‌بینی مور در باب بایدهای اخلاقی
۷۸	شهودگرایی مور در تشخیص مصداق خوبی
۷۸	دیدگاه مور درباره بدیهای ذاتی
۷۹	مخالفت مور با جستجوی وحدت و نظام در فلسفه
۷۹	تحویل مسائل فلسفه اخلاق به دو مسأله از سوی مور
۷۹	اهداف واقعی مور در فلسفه اخلاق
۸۰	تأثیر شخصیت مور بر معاصرانش در کیمبریج

فصل دوم: شهودگرایی

۸۱	تأثیر مور و تعیین چارچوب بحث این فصل
۸۲	ویژگی مکتوبات پریچارد در فلسفه اخلاق
۸۲	تلقی پریچارد از شأن و منزلت فلسفه اخلاق
۸۲	ارتباط و تناسب دیدگاه‌های پریچارد با مور و برادلی
۸۳	تأثیر مور بر پریچارد و راس
۸۴	سرچشمه‌های شهودگرایی در آثار سیجویک
۸۴	نفی ارتباط خوبی و وظیفه در دیدگاه پریچارد
۸۵	شهودگرایی پریچارد در درک وظیفه
۸۵	شهودگرایی پریچارد در اخلاق و ریاضیات
۸۶	شهودگرایی پریچارد در معرفت‌شناسی
۸۶	شهودگرایی پریچارد در فلسفه اخلاق
۸۷	تحلیل پریچارد از الزام اخلاقی و موضوع آن
۸۷	موضع پریچارد در باب الزام اخلاقی
۸۹	نقد دیدگاه پریچارد در باب الزام اخلاقی
۸۹	مثالی از روش پریچارد در حل مسائل فلسفه اخلاق

فهرسه تفصیلی □ ۱۱

۹۰	.....	مقایسه دیدگاه ذهنی و عینی در باب الزام
۹۰	.....	اشکالات دیدگاه ذهنی در باب الزام و حل آنها
۹۱	.....	موضوع و متعلق حقیقی الزام از نظر پریچارد
۹۲	.....	اشکالات ذهن‌گرایی در باب الزام و حل آنها
۹۲	.....	موضع پریچارد درباره موضوع الزام
۹۳	.....	نقد شهودگرایی پریچارد در باب الزام اخلاقی
۹۴	.....	دیدگاه راس درباره موضوع و منزلت فلسفه اخلاق
۹۵	.....	راه حل راس درباره تعارض اصول اخلاقی
۹۵	.....	دیدگاه راس درباره نسبییت اصول اخلاقی
۹۶	.....	شأن و منزلت فلسفه اخلاق و مسائل آن از نظر راس
۹۷	.....	تحلیل راس از وصف «درستی» اخلاقی
۹۷	.....	شهودگرایی راس در تصور مفاهیم اخلاقی
۹۸	.....	انحصار فعل اخلاقی در افعال جوانحی از نظر راس
۹۸	.....	شهودگرایی راس در اخلاق و ریاضیات
۹۹	.....	شهودگرایی راس در مورد خوبی و موضوع آن
۹۹	.....	اعتدال راس در شهودگرایی
۱۰۰	.....	تعمیم‌پذیری شهودهای اخلاقی از دیدگاه راس
۱۰۰	.....	نقد دیدگاه‌های شهودگرایانه در فلسفه اخلاق

فصل سوم: احساس‌گرایی

۱۰۳	.....	اهمیت و تأثیر کتاب آیر در احساس‌گرایی
۱۰۴	.....	دیدگاه آیر درباره معناداری گزاره‌ها
۱۰۴	.....	بی‌معنایی گزاره‌های اخلاقی از نظر آیر
۱۰۵	.....	نقد آیر از ذهن‌گرایی در اخلاق
۱۰۶	.....	نقد آیر از نفع‌گرایی در اخلاق

- ۱۰۶ ..... نقد آیر از شهودگرایی و مطلق‌گرایی
- ۱۰۶ ..... احساس‌گرایی آیر در گزاره‌های اخلاقی
- ۱۰۷ ..... بی‌معنایی گزاره‌های اخلاقی براساس تحقیق‌پذیری
- ۱۰۷ ..... امتناع اختلاف در گزاره‌های اخلاقی
- ۱۰۸ ..... کارکرد و اژه‌های اخلاقی براساس دیدگاه آیر
- ۱۰۸ ..... اهمیت و نقش کتاب آیر در احساس‌گرایی
- ۱۰۹ ..... پیشینه احساس‌گرایی پیش از آیر
- ۱۰۹ ..... جنجال‌برانگیزی پوزیتیویسم منطقی و کتاب آیر
- ۱۱۰ ..... پیوند احساس‌گرایی و تحقیق‌پذیری از نظر آیر
- ۱۱۰ ..... نقد احساس‌گرایی از طریق نقد تحقیق‌پذیری
- ۱۱۱ ..... استقلال احساس‌گرایی از پوزیتیویسم منطقی
- ۱۱۱ ..... مقایسه دیدگاه‌های مور و آیر در رد طبیعت‌گرایی
- ۱۱۲ ..... کاربرد توصیفی و کاربرد امری و اژه‌های اخلاقی
- ۱۱۳ ..... وجوه اتفاق و اختلاف مور و آیر
- ۱۱۳ ..... شأن فلسفه اخلاق و اقسام گزاره‌های اخلاقی
- ۱۱۴ ..... دیدگاه آیر درباره شأن فلسفه و وظیفه فیلسوفان
- ۱۱۴ ..... اهمیت تحلیل و اژه‌های اخلاقی در فلسفه غرب
- ۱۱۵ ..... پیوند احساس‌گرایی و تجربه‌گرایی
- ۱۱۵ ..... احساس‌گرایی بارکلی و هیوم در اخلاق
- ۱۱۵ ..... گوهر نظریات تجربه‌گرایانه در اخلاق
- ۱۱۶ ..... تفکیک زبان توصیفی و زبان ارزشی در احساس‌گرایی
- ۱۱۷ ..... تحولات نظریه احساس‌گرایی پس از آیر
- ۱۱۷ ..... معنای احساسی و اژه‌های اخلاقی از نظر استیونسون
- ۱۱۸ ..... انواع احساس‌گرایی و میل‌گرایی از نظر استیونسون
- ۱۱۸ ..... ارتباط نیروی احساسی و اژه‌ها با معنای آن‌ها

فهرسه تفصیلی □ ۱۳

- تفکیک کاربرد توصیفی و کاربرد تحریکی واژه‌ها ۱۱۸
- تعریف معنا از نظر استیونسون ۱۱۹
- رابطه معنای احساسی و کاربرد تحریکی ۱۱۹
- تعریف و تحلیل خوبی از نظر استیونسون ۱۱۹
- حضور عنصر احساسی در توصیف خوبی ۱۲۰
- شأن فلسفه اخلاق در تحلیل واژه‌های اخلاقی ۱۲۰
- جزئیات نظریه احساس‌گرایی در آثار استیونسون ۱۲۱
- کاربردهای فرعی احکام ارزشی از نظر استیونسون ۱۲۱
- نقد دیدگاه استیونسون درباره قلمرو اخلاق ۱۲۲
- تحول احساس‌گرایی از آیر تا استیونسون ۱۲۳
- احساس‌گرایی به عنوان تأثیرگذاری بر رفتار دیگران ۱۲۳
- تعریف اقناعی از نظر استیونسون ۱۲۳
- تعریف احساسی سعادت از سوی ارسطو ۱۲۴
- تأثیر تعریف اقناعی بر علائق دیگران ۱۲۴
- بررسی معنای احساسی واژه عدالت ۱۲۵
- الگوهای تحلیلی استیونسون در بررسی واژه‌های اخلاقی ۱۲۶
- اصلاحات استیونسون در نظریه احساس‌گرایی ۱۲۶
- مقایسه نقدهای گوناگون از طبیعت‌گرایی و تعریف خوبی ۱۲۷
- دیدگاه مورر استیونسون درباره خوبی ۱۲۸
- بررسی کتاب اخلاق و زبان استیونسون ۱۲۸
- الگوهای تحلیل واژه‌های اخلاقی ۱۲۹
- سیر احساس‌گرایی پیش از استیونسون ۱۲۹
- دیدگاه پراگماتیست‌ها درباره داوریهی ارزشی و واقعی ۱۲۹
- بررسی دیدگاه‌های دیوئی در فلسفه اخلاق ۱۳۰
- تمایز گزاره‌های واقعی و گزاره‌های ارزشی ۱۳۰